

037. Vijfde Groot Dictee der Nederlandse Taal (auteur: Han van Gessel)

De dicteetor

Te midden van de diersoorten die in onze contreien met uitsterven worden bedreigd, neemt de dicteetor een curieuze plaats in; we zullen daarom de leefwijze van dit minuscule, maar agressieve insect nader onder de loep nemen.

Normaal leidt dit ravenzwarte diertje een rustig, zo niet vadsig bestaan midden in zijn natuurlijke biotoop; als een volleerde meester in de mimicry kan het zich tegen elk vijandelijk complot teweerstellen – daarmee heeft het een duidelijk pre boven zijn soortgenoten.

Maar heden ten dage wordt het leeuwendeel van de bewoners der Lage Landen eenmaal 's jaars van zijn à propos gebracht, als de dicteetor plotseling haastje-repje tevoorschijn komt en zich met veel aplomb ontpopt als een dictatoriaal kruidje-roer-mij-niet.

Wij zullen ervan afzien ellenlang uit te weiden over de hebbelikheden van dit bijdehante beestje, maar één ding is duidelijk: doordat de dicteetor extreem consciëntieus is, komt hij slechts bij weinigen in het gevlij.

Zodra de dicteetor met veel elan en bravoure de kop opsteekt, ontstaat onmiddellijk trammelant; met zijn vaak boude boutades bruuskeert hij nietsvermoedende stervelingen, want het is onloochenbaar dat tact niet zijn sterkste kant is.

Tegen zijn choquerend gedrag is meestal geen kruid gewassen; woorden schieten tekort om de calamiteiten te beschrijven die hij met zijn vaak geëxalteerde teksten teweeg heeft gebracht.

Maar velen houden niet van dit gejeremieer over de dicteetor; zij vinden dat faliekant verkeerd en applaudisseren maar al te graag voor zijn zegenrijk werk, dat geschraagd wordt door een ongebreidelde passie voor splijtende beitels, rijzende pijlers, stijgende steigers en vermaledijde balkenbrij – o ijselijk abracadabra!

Alles tezamen ziet de wereld er dankzij de hocus pocus van de dicteetor een beetje florissanter uit, maar of we hem ten langen leste van een tragische ondergang kunnen redden – daar kunnen wij geen peil op trekken.